



SARAH LUND PETERSEN
& TINA BERING KEIDING

HVORFOR FALDT DE FRA?

FORTÆLLINGER OM FRAFALD PÅ GLOBAL STUDIES



AARHUS UNIVERSITET

Sarah Lund Petersen & Tina Bering Keiding

Hvorfor faldt de fra?

Fortællinger om frafald på Global Studies

Titel:

Hvorfor faldt de fra? Fortællinger om frafald på Global Studies

Forfattere

Sarah Lund Petersen & Tina Bering Keiding

Udgivet af

Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier, Aarhus Universitet

Paludan-Müllers Vej 48

8220 Aarhus N

<http://tdm.au.dk/>

© 2015, Forfatterne

1. udgave

Kopiering tilladt med tydelig kildeangivelse

Omslag og grafisk tilrettelæggelse:

Knud Holt Nielsen

ISBN:

978-87-7684-742-5

Content

FORORD	5
BAGGRUND FOR RAPPORTEN	6
METODE	7
RESUMÉ	9
1. OVERGANGEN FRA ELEV TIL STUDERENDE – KONKLUSION	9
2. MANGLENDE KARRIEREFORTÆLLINGER – KONKLUSION.....	9
3. SPROG – STUDIEINTENSITETEN OPLEVES HØJ, SPROGPROGRESSIONEN OPLEVES LANGSOM – KONKLUSION	10
4. SOCIAL OG SOCIALFAGLIG INTEGRATION - KONKLUSION	11
5. "LIFE IS WHAT HAPPENS TO YOU WHILE YOU ARE BUSY MAKING OTHER PLANS" – KONKLUSION	11
6. BRUDE FORVENTNINGER - KONKLUSION	11
ANALYSE AF FRAFALDSBEGRUNDELSER OG MØNSTRE	13
OVERGANGEN FRA ELEV TIL STUDERENDE.....	13
MANGLENDE KARRIEREFORTÆLLINGER	15
'SPROG – STUDIEINTENSITETEN OPLEVES HØJ, SPROGPROGRESSIONEN OPLEVES LANGSOM'	18
SOCIAL OG SOCIALFAGLIG INTEGRATION	20
"LIFE IS WHAT HAPPENS TO YOU WHILE YOU ARE BUSY MAKING OTHER PLANS"	22
BRUDE FORVENTNINGER	24

Forord

Rapporten formidler resultaterne af en mindre kvalitativ undersøgelse af studerendes overvejelser og begrundelser for studieskift/-ophør på Globale Studier, Aarhus Universitet. Formålet er at få indblik i de faktorer, de studerende oplever, som afgørende for studieskift/-ophør.

Rapporten er udarbejdet af Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier (CUDiM), Aarhus Universitet. Undersøgelsen er initieret af Globale Studier, som et led i en strategisk indsats for at minimere frafaldet på uddannelserne. Både formål, design og foreløbige resultater har været drøftet med afdelingslederen på Globale Studier, Anemone Platz.

Sarah Lund Pedersen, videnskabelig assistent

Tina Bering Keiding, lektor

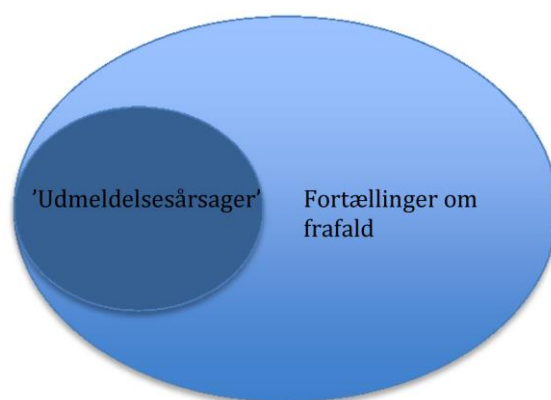
September 2015

Baggrund for rapporten

Det faglige miljø på Global Studies har inviteret CUDIM til et samarbejde om en frafaldsundersøgelse på udvalgte uddannelser på Global Studies, hvor man har igangsat et antal pilotprojekter med henblik på mere målrettet rekruttering af studerende i lyset af dimensioneringspolitik og fremdriftsreform. Der er solid forskning på området (Dansk Clearinghouse, 2013) ¹, som giver klar evidens for at frafald er et komplekst fænomen, og at den studerendes beslutning er baseret på en individuel afvejning af en række pull- og push-faktorer. Push-faktorer indbefatter uddannelsesinterne forhold (fag, undervisningstilrettelæggelse, relationer til undervisere og medstuderende). Pull-faktorer indbefatter uddannelseseksterne forhold.

Global Studies har ønsket at få indblik i de studerendes frafaldsbegrundelser og mønstre, der give yderlig indsigt i frafaldsproblematikker. Denne viden kan være med til at kvalificere andre projekter, herunder forventningsafstemning hos kvote 2-ansøgere via interviews samt til revision af studieinformationsmateriale ift. Studiernes indhold og sigte, dels webbaseret og dels ved studieintroducerende arrangementer som f.eks. U-days. Derudover, så kan undersøgelsen ligeledes være med til at inspirere til og kvalificere forskellige tiltag for at fremme fastholdelse. Det skal dog her bemærkes, at man ikke entydigt kan drage lighedstegn i mellem frafaldsbegrundelser og fastholdelsesinitiativer.

Der findes allerede data baseret på prædefinerede kategorier omkring udmeldelsesårsager. Målet med denne undersøgelse er at give en stemme til tidligere studerende, og derved få udfoldet deres fortællinger om frafald.



¹ Dansk Clearinghouse. (2013). *Evidence on dropout phenomena at universities*. Rode Larsen, M., Sommersel, H. B., & Søgaard Larsen, Aarhus University

Metode

Frafaldsundersøgelsen baserer sig på

1. semi-strukturerede interview med
 - Studenterstudievejlederne ved Global Studies
 - Studerende som inden for de sidste 2 år er udmeldt fra følgende fire uddannelser på Global Studies: Japanstudier, Kinastudier, Sydasiestudier og Arabisk og Islamstudier
2. Analyse af frafaldsårsager og -mønstre (push and pull-mønstre baseret på interviews).

Det administrative team bag Global Studies har skaffet navne, e-mails og studieretninger på i alt 190 udmeldte studerende inden for de sidste 2 år. De fordeler sig således; 63 på Arabisk- og islamstudier, 55 på Japanstudier, 47 på Kinastudier og 22 på Sydasiestudier. I alt 190 respondenter. Der kom i alt 16 tilkendegivelser om et 'ja tak til deltagelse' i frafaldsundersøgelsen, der fordelte sig som følgende;

- Arabisk- og Islamstudier = 5 ophørte studerende
- Sydasiestudier = 4 ophørte studerende
- Kinastudier = 4 ophørte studerende
- Japanstudier = 3 ophørte studerende

Der blev foretaget individuelle telefoninterview med de tidligere studerende. Derudover, har vi foretaget interviews med 3 studenterstudievejledere på Global Studies.

Det begrænsede antal respondenter betyder, at der ikke kan siges noget generelt hverken om frafaldne studerende eller om de tidligere studerende, der har valgt at deltage i undersøgelsen. Dog var fornemmelsen, at de frafaldne studerende enten var studerende, der var sårbare og havde, og stadig har, svært ved at finde fodfæste i (studie)livet, mens den anden type studerende havde overskud, og fuld fart videre på uddannelsesvejen. De tidligere studerende er anonymiseret i frafaldsundersøgelsen – alle studerende fra Kinastudier har forbogstav K, alle tidligere studerende fra Japanstudier har forbogstav J, alle tidligere studerende fra Arabisk- og Islamstudier har forbogstav A og alle fra Sydasiensstudier har forbogstav S.

Studiets sigte er ikke at generalisere på frafald, men derimod at udfolde tidligere studerendes fortællinger. Det skal her bemærkes, at frafaldsbegrundelserne oftest er væ-

vede ind i hinanden, og de følgende kategorier er lavet ud fra et analytisk snit for at identificere forskellige mønstre. Frafaldsundersøgelsen tager sit udgangspunkt i enkelte stemmer, og er med til at åbne døren, for de forskellige begrundelser, der gør sig gældende i en tidligere studerendes fortælling om frafald.²

² Yderligere metodiske overvejelser kan findes i Sarah Lund Petersens speciale, der kan rekvireres ved henvendelse.

Resumé

1. Overgangen fra elev til studerende – konklusion

Mange af de tidligere studerende oplevede, at det var vanskeligt at vænne sig til den nye hverdag som universitetsstuderende. Det kan siges, at der viser sig en tendens til, at de tidligere studerende oplever, at omend de har forsøgt at forberede sig derpå, så oplever de universitetets få undervisningstimer som en udfordring. Flere af de tidligere studerende fortæller, at de har svært ved at strukturere deres tid og håndtere 'friheden' i, at der kræves en stor portion selvstrukturering og selvdisciplin af de studerende for at få skabt en 'normal hverdag'. I nogle af de studerendes frafaldsbegrundelser ligger dette faktum også til grund for, at de aldrig rigtigt helt får greb om studielivet og derfor ender med at tvivle på, om et universitetsstudie er noget for dem.

Perspektiv:

Dette peger på et vigtigt tema i forhold til studieintensiteten, og noget der bekræfter forfatterens erfaringer fra studievejledningen og uformelle samtaler med de studerende. Nemlig, at de studerendes manglende studieintensitet i nogle tilfælde skyldes, at de faktisk ikke aner, hvad de skal stille op med faget på egen hånd og deres nye hverdag som universitetsstuderende. Dette peger også i retning af udvikling af systematisk tilbud af rammesatte studieaktiviteter (jf. Studieaktivitetsmodellen).

2. Manglende karrierefartællinger – konklusion

Mange af de studerende bliver spurgt af deres familie og venner, hvad de skal bruge studiet til. Inden studiestart har nogle af de studerende en klar karrieredrøm, mens nogle af dem ikke har gjort sig overvejelser om fremtidig beskæftigelse. Undervejs i studiet oplever flere af de studerendetvivl i ft studievalget, da de har svært ved at finde ud af, hvad de skal bruge studiet til i fremtiden. For nogle af de tidligere studerende, er tvivlen om fremtidsudsigterne forbundet med studiets udfordringer. Der bliver udtrykt et behov for, at det er nødvendigt at have et mål at arbejde hen imod, hvis man skal kunne håndtere studiets udfordringer. Det blev tydeligt i denne tematik, at mange studerende oplever stor frustration forbundet med, at de er usikre på, hvad de skal bruge uddannelsen til i fremtiden. Dette, kombineret med studiets udfordringer, gør, at de bliver i tvivl om, hvad de i hele taget kæmper for. For flere af dem bliver det hovedårsagen til, at de vælger studiet fra. De har svært ved at finde svar på deres frustration i den universitære verden.

De tidligere studerende fortæller, at de undervejs i studiet ikke har oplevet, at de har fået hjælp fra uddannelsen til at skabe en karrierefotælling.

Perspektiv:

Man kan overveje, hvordan universitetet kan inspirere de studerendes karrierefotællinger. Ligeledes kan man overveje, hvordan man kan give de studerende en større indsigt i mulige karriereveje og støtte deres karrierekompetencer.

3. Sprog – studieintensiteten opleves høj, sprogprogressionen opleves langsom – konklusion

Flere af de studerende har en oplevelse af, at de ikke er på det sproglige niveau, som de havde forventet. Dette på trods af at de finder sprogdelen svær og udfordrende. På den ene side går sprogundervisningen stærkt, og det er fagligt svært, og samtidig opleves sprogtilegnelsen som langsomt fremadskridende. Man kan argumentere for, at disse to faktorer ikke nødvendigvis er modstridende. Omend arbejdsbelastningen og indsatsen er stor, så kan læringsudbyttet alligevel findes utilfredsstillende for den studerende. Denne dobbelthed kan de tidligere studerende have vanskeligheder ved at indfinde sig med. Der sker altså et brud i forventningen om at man hurtigt kan mestre sproget, samtidig med, at sprogtilegnelsen kræver hårdt arbejde. To tidligere studerende oplevede i sprogundervisningen, at de blev overrasket over en anderledes undervisningskultur, der udfordrede dem. De følte det vanskeligt at navigere i det kulturspænd i mellem dansk undervisningskultur, de var vant til og en ny, anderledes undervisningskultur betinget af det respektive land.

Perspektiv:

Man kan overveje, om underviserne fra første færd kan italesætte det faktum, at sprogtilegnelsen tager tid, og kræver hårdt arbejde.

I forhold til problematikken omkring undervisningskulturen, kan man overveje, om det kunne være gunstigt, i højere grad at inddrage en faciliteret refleksion over de forskelligheder, der findes i mellem dansk og det givne lands undervisningskultur.

4. Social og socialfaglig integration - konklusion

Undersøgelsen viste, at mange af de studerende oplevede det sociale fællesskab som inkluderende og nærende. Dette kom bl.a. til udtryk i en stor fællesskabsfølelse, og et bredt engagement. Dog fortæller mange af de tidligere studerende, at de oplever vanskeligheder i forbindelse med en socialfaglig integration i form af studiegrupper. Mange af de tidligere studerende forklarer, at de har svært ved at danne nye studiegrupper, hvis disse bliver opløst p.g.a. af medstuderende, der ophører på studiet.

Perspektiv:

Man kan overveje, om hvorvidt, der skal arbejdes med flere former for studiegrupper: studenterintierede studiegrupper og undervisningsetablerede studiegrupper, som arbejder systematisk med rammesatte studieaktiviteter, således at forventningerne til gruppens aktiviteter og opgaver er tydeligere og alle måske derfor lettere kan bidrage.

Derudover, er det oplagt, at der i højere grad er opfølgning med de undervisningsetablerede studiegrupper dannet i studiestarten. Dette for at imødekomme de studerendes vanskeligheder ved at få (gen)-etableret nye studiegrupper bl.a. p.g.a. medstuderendes studieophør, og dermed støtte den socialfaglige inklusion.

5. "Life is what happens to you while you are busy making other plans" – konklusion

Flere af de studerende forklarer, hvorledes deres studieophør ikke nødvendigvis har noget med uddannelsen at gøre. De forklarer årsagen til deres ophør med bl.a. det at flytte til en ny by eller ny kæreste, der tager mere tid. Derudover, så forklarer nogle af de tidligere studerende, at de ikke ser deres beslutning om at stoppe på det givne studie som et fravalg, men der i mod som et tilvalg af noget andet. Det kan derfor siges, at der er flere forskelligartede frafaldsfaktorer, der intet har med Universitetet eller de universitære rammer at gøre.

6. Brudte forventninger - konklusion

I mange af de fortællinger der er kommet frem i denne undersøgelse, er det tydeligt, at der er en forventning, der bliver brudt – det kan både være den studerendes egne forventninger til sig selv, der ikke bliver imødekommet, eller det kan være forventningerne til uddannelsen, som ikke lever op til det, man troede, da man søgte ind. Mange af de tidligere studerende i denne undersøgelse fortæller, hvordan de i høj grad finder

deres information om studiet på nettet. Man kan dog diskutere, om den studerende så at sige 'læser det frem man ønsker', når man søger afklaring af studievalg. Man kan diskutere om forventningsafstemningen i mellem studerende og uddannelsen udelukkende ligger i de universitære rammer, men måske også er nødvendig af andre institutioner.

Flere af de tidligere studerendes forestillinger omkring deres respektive land og kulturen heri bliver udfordret, når de på egen hånd tager på ferie i landet. Dette er medvirkende til, at de har svært ved at se en fremtid, hvori de skal arbejde med eller i landet. Der sker altså et brud i mellem den forestilling, der studerende har om landet og uddannelse, og den virkelighed, der møder dem – det sker et brud i mellem idealforestillingen og realiteten.

Analyse af frafaldsbegrundelser og mønstre

Overgangen fra elev til studerende

For Julie på Japanstudier var mødet med universitetet en stor omvæltning. Hun fortæller bl.a. at;

"Jeg var nok ikke helt klar på, hvordan det ville være at gå på universitetet. Det er nok også det der med, at jeg selv skulle holde styr på alting, der var ikke nogen, der holdte en i hånden. Det var det samme man fik at vide, da man gik fra folkeskole til gymnasium, så siger de, at de ikke holder en i hånden, men det gør de altså. Men det gør de altså ikke på universitetet." (Julie)

Julie beskriver ligeledes i interviewet, hvordan det ikke føltes som en overraskelse, men mere som en snigende erkendelse af, hvor stor en byrde, det at være universitetsstuderende egentligt viste sig at være. Hun beskriver eksempelvis hvorledes, at kravene til opgaver var svære at gennemskue. Hun beskriver også, at hun har en diagnose omkring koncentrationsbesvær, mangler struktur på sin arbejdsindsats og generelt finder det vanskeligt at tilrettelægge en distinktion mellem studie og fritid. Man kan argumentere for, at hun har haft svært ved at afkode de akademiske koder, men også at finde frem til, hvor hun evt. kunne finde hjælp på universitetet til at tilrettelægge en hverdag. At der sker et skifte i forhold til institutionens forventninger og autonomi i skiftet mellem gymnasiet og universitetet italesætter Kira fra Kinastudier også. Hun fortæller bl.a. at;

"Selvfølgelig dukkede man op til forelæsningerne, men som 19-årig, så var det meget mere spændende med de der nye venner, og hvad der lige skete i weekenden. Det kan man så sige, at det var ens eget ansvar, jeg gik jo ind til det med, at nu skulle jeg jo til at være voksen, men det var jo lidt en gymnasieindstilling." (Kira)

Flere af de ophørte studerende italesætter, hvorledes de oplever udfordringer med deres første møde med universitetet. Det bliver tydeligt i flere af fortællingerne, at inden studiestart har de tidligere studerende gjort sig nogle overvejelser om, at kravene fra universitetet er anderledes end gymnasiet. Flere af de tidligere studerende benytter bl.a. begreber som; 'Nu skal jeg til at være voksen'(Kira), 'Ansvar for egen læring'(Alexandra), 'Nu skal jeg rigtigt til at lære noget'(Søren) og 'det kommer til at blive hårdt/svært'(Simon). Men som Kiras citat ligeledes viser, så kan skiftet fra gymna-

sieelev til universitetsstuderende være svært at omskifte sig til. For Janus var en af de helt store overraskelser den akademiske arbejdsmetode. Han føler sig reflekteret omkring sit studievalg og bliver overrasket over, at han bliver overrasket over den akademiske studieform. Han fortæller;

"Jeg var ikke vild med rammen. Jeg elskede alt materialet, men jeg var ikke vild med at gå på universitetet. Det havde jeg nok ikke tænkt så meget over. Jeg havde tænkt, at stoffet udgjorde lysten." (Janus)

Igennem interviewet bliver det tydeligt, at hovedårsagen for Janus' ophør er den akademiske forholdelsesmåde, som for ham virker træg og kvælende for kreativitet. Han stiller spørgsmålstejn ved, om hvis man virkelig interesserede sig for Japan, skulle man flytte til Japan og arbejde, ikke arbejde med Japan i en akademisk kontekst.

En af de faktorer, som mange af de ophørte italesætter, er manglen på undervisning og deraf et stort ansvar for selv at strukturere deres tid med undervisning, læsning, gruppearbejde, studiejobs, venner, familie og fritid. De har svært ved at lave studiedagene om til arbejdsdage, hvor man selv planlægger sin læsning. Nogle af de adspurgte tidligere studerende efterspørger mere undervisning og følte et behov for, at ens arbejde blev løbende 'tjekket' af underviserne.

Selv om mange af de studerende glæder sig til nogle anderledes krav, mere frihed og anderledes disposition over egen tid, finder de det svært at håndtere graden af frihed. Man kan argumentere for, at denne mangel på forpligtelse er medvirkende til, at de studerende finder det svært at motivere dem selv til studiet. Graden af frihed, og dermed krav om selvstrukturering af tid, viser sig som en udfordring for de studerende (Kristine) (Anne). Som Kristine fra Kinastudier formulerer det:

"Jeg har virkelig brug for at blive sparket i røven for at komme i gang, og det synes jeg ikke, at man får på humaniora, for man kommer ikke nok i skole, til at blive hevet i ørerne." (Kristine)

Overraskelsen bliver altså her tydeligt i forhold til, hvordan man selv skal agere i forhold til sin egen autonomi som studerende. Det overrasker de studerende, hvor svært det er for dem at håndtere få undervisningstimer pr. uge, da dette bevirker meget tid til selvstudium og dermed også til egen tilrettelæggelse af tid. Dog er det ikke alle studerende, der oplever graden af autonomi som en hindring;

"Der er god frihed. Det er godt for nogen, og dårligt for andre. Dem det er dårligt for, burde måske ikke være der." (Jeppe)

Opsamling

Opsamlingsvis kan det siges, at der viser sig en tendens til, at de tidligere studerende oplever, at omend de har forsøgt sig forberedt derpå, så oplever de universitetets få undervisningstimer som en udfordring. Flere af de tidligere studerende fortæller, at de har svært ved at strukturere deres tid og håndtere 'friheden' i, at der kræves en stor portion selvstrukturering og selvdisciplin af de studerende for at få skabt en 'normal hverdag'. I nogle af de studerendes frafaldsbegrundelser ligger dette faktum også til grund for, at de aldrig rigtigt helt får has på studielivet og derfor ender med at tvivle på, om livet som universitetsstuderende er noget for dem. I kraft af at de tidligere studerende har vanskeligheder ved at strukturere deres tid, kan man argumentere for, at de oplever det svært at blive akademisk integreret. Man kan argumentere for, at de har besværligheder ved at afkode de akademiske koder og normer, der skal være til stede for at blive fagligt integreret i det akademiske miljø. Det er blevet tydeligt i empirien, at mange af de tidligere studerende fandt universitets 'frihed' som en (for) stor udfordring.

Manglende karrierefartællinger

Når de studerende først søger ind på studiet, oplever de, at der er et spørgsmål, som de gentagende gange bliver mødt med af deres omgivelser "*Hvad skal du bruge det til?*". Mange af de tidligere studerende oplevede, at studiet virkede eksotisk og fremmedartet på omgivelserne. De oplevede, at familie og venner var undrende og overrasket over studievalget (Allan)(Anne)(Anders)(Alexandra)(Janus)(Kira)(Kristine)(Sune) (Søren). Man kan argumentere for, at de studerende føler, at de skal 'forsvare' deres uddannelsesvalg over for deres omgivelser for derved at legitimere deres valg. I de frafaldnes fortællinger bliver det tydeligt, at de bliver 'tvunget' til at forholde sig til en fremtidig karriere, allerede når studieansøgningen er sendt af sted.

Nogle af de ophørte studerende har ikke gjort sig mange tanker om fremtidigt erhverv, inden de søger ind. Julie havde inden ansøgningen gjort sig et fåtal af tanker om karrieremuligheder. Hun vidste, at Japanstudier var lidt af et nichestudie, men hun valgte studiet på grund af hendes interesse (Julie). Alexandra ville gerne læse Arabisk- og Islamstudier, da hun virkelig brændte for faget, men havde ingen tanker gjort sig om, hvad hun i fremtiden ville bruge det til (Alexandra). Anders rationaliserer sig frem til i interviewet, at han måske ikke havde gjort sig så mange tanker om en fremtidig karriere:

Havde du gjort dig nogle tanker om arbejde, om karriere, hvad skulle du bruge det til, inden du startede? "Ja, det havde jeg vel.. Jeg tænkte, at ja. Hvad tænkte jeg egent-

ligt. Altså, nok egentligt ikke. Jeg havde nok tænkt, at der skulle være et eller andet. Ej, det havde jeg egentligt ikke. ”(Anders)

De ovenstående eksempler viser, at nogle af de studerende søger ind på en uddannelse uden at have gjort sig nogle tanker om, hvad de vil arbejde med i fremtiden. De argumenterer for deres studievalg ud fra et interesseperspektiv. Nogle af de studerende forklarer deres studievalg med, at landet er i vækst. Karina fortæller;

”Når man taler om Kina, så er det ofte alment kendt, at Kina er et land i vækst, og der er nogle fremtidsmuligheder, så tror egentligt, at mange synes, at det gav meget god mening.” (Karina)

Det samme gør sig gældende for Sydasiensstudier, hvor Indien også bliver nævnt som et land i vækst, og at der derfor er brug for mennesker, der kan tale sproget og har indsigt i området, kulturen og historien (Silje).

Nogle af de studerende har en klar idé om, hvad de skal bruge studiet til. Eksempelvis Karina, der gerne ville være journalist, Allan der gerne ville arbejde med integration på ambassader eller som underviser, Janus der gerne ville undervise i Japansk på en efterskole, Kristine der enten ville være gymnasielærer eller bindeled mellem to virksomheder og Kira ville gerne arbejde i forretningsverdenen.

Der er altså forskellige fremtidsforventninger ved de tidligere studerende, inden de søger om optagelse. De har alle tilfælles, at de, af deres omgivelser, bliver spurgt om, hvad deres karrieremuligheder er - nogle har en klar idé om det, og andre har ingen anelse.

Uanset om man har en klar karrieredrøm eller ej, oplever flere af de tidligere studerende, at studietvivlen rammer dem, når de først er startet på studiet. De bliver usikre på deres erhvervsmæssige fremtidsudsigter. Kristine fortæller;

”Nej, men så lige når jeg tænker over det, så vidste jeg det jo egentligt godt, at det var ikke det, der var fokus på, at jeg kunne få lov til at forberede mig på arbejdsmarkedet på den måde, altså sådan businessmåden. Det vidste jeg egentligt godt på en eller anden måde, men det gik endeligt op for mig, da jeg gik på studiet.” (Kristine)

Kristine oplever, at hun har svært ved at se ”business-delen” i Kinastudier, når fokus er på sprog, kultur og historie. Hun havde dog også en drøm om at blive gymnasielærer, men da hun har svært ved sproget, har hun svært ved at se, hvordan hun skulle kunne undervise andre i det. Hun fortæller, at det er først i mødet med studiet, at det

bliver tydeligt for hende, at hendes karrieredrømme er uopnåelige gennem studiet (Kristine).

På Japanstudier, hvor mange af de studerende træffer et studievalg med baggrund i interesse, er det ligeledes vanskeligt at se, hvad uddannelsen skal bruges til, når man bliver færdig. Janus forklarer, at når mange af de studerende, der kommer ind, har truffet et studievalg ud fra interesse, kan det være svært på studiet at snakke om, hvilke karrieredrømme man har. Han siger, at han tror, at det er vanskeligt at ændre den indstilling. Julie fortæller:

”Jeg tror, at på en eller anden måde, det er et studie som man ikke kan bruge til forfærdeligt meget, for der er ingen karriere i at have en bachelor i japanstudier.” (Julie)

Julie fortæller også, at hun undervejs i studiet ikke oplevede at få nogen information om, hvad hun kunne bruge studiet til, udover en forskerkarriere. Hun nævner fremtidsudsigterne som en af årsagerne til hendes frafald.

På Sydasiensstudier har de studerende ligeledes svært ved at finde ud af, hvad de skal bruge uddannelsen til (Søren) (Sune) (Silje). Søren fortæller bl.a.;

”Jeg tænker, at det vigtigste er, at være mere konstruktiv om, hvad man kan bruge det her til. Det er det jeg oplever ved folk, at de ikke har nogen anelse om, hvor det fører dem hen.” (Søren)

Sydasiensstudier er en forholdsvis ny uddannelse fra 2007, og man kan argumentere for at i kraft af, at uddannelsen selv har skulle finde sin faglige profil, og at de studerende ikke har haft konkrete eksempler på fremtidige erhverv, kan det være medvirkende til, at de har fundet det vanskeligt at finde nogle karrierefortællinger, som de har kunne spejle sig i.

Samtidig skal det dog her nævnes, at problematikken jo findes på alle uddannelser, hvorfor der ikke kan konkluderes noget entydigt om eventuelle årsagssammenhænge. Man kan ligeledes argumentere for, at i og med at man vælger at tage en sproglig uddannelse, der ikke er professionsrettet, vil der være nogle usikkerheder, der følger med.

Opsamling

For nogle af de tidligere studerende, er tvivlen om fremtidsudsigterne forbundet med studiets udfordringer. Kristine ønskede at blive gymnasielærer, men fordi hun havde vanskeligheder med sproget, begyndte hun at tvivle på, om det var det rigtige studievalg, hun havde gjort sig (Kristine). Som Karina fortæller det, kan det derfor blive van-

skeligt at kæmpe for et studie, når man ikke ved, hvad man kæmper for (Karina). Der bliver altså her udtrykt et behov for, at det er nødvendigt at have et mål at arbejde hen imod, hvis man skal kunne håndtere studiets (og livets) udfordringer. Det blev tydeligt i denne tematik, at mange studerende oplever stor frustration forbundet med, at de er usikre på, hvad de skal bruge uddannelsen til i fremtiden. Dette, kombineret med studiets udfordringer, gør, at de bliver i tvivl om, hvad de i hele taget kæmper for. For flere af dem bliver det hovedårsagen til, at de vælger studiet fra. De har svært ved at finde svar på deres frustration i den universitære verden. De tidligere studerende fortæller, at de undervejs i studiet ikke har oplevet, at de har fået hjælp fra uddannelsen til at skabe denne karrierefotælling. Dette er interessant i forhold til Janus' fortælling fra Japanstudier, hvor han tvivlede på, at man kunne ændre indstillingen om, at Japan var et interessestudie, og altså ikke et karriere-studie. Man kan argumentere for, at informationsdelen ligeså vel som den mangler fra universitetet, også mangler fra ens medstuderende. Dette kunne f.eks. være interessant at undersøge, om man snakkede studiejob og karrieredrømme med ens medstuderende, som i Janus' fortælling ikke er tilfældet.

'Sprog – studieintensiteten opleves høj, sprogprogressionen opleves langsom'

Arabisk- og islamstudier, Japanstudier, Kinastudier og Sydasiensstudier har alle det tilfælles, at de er sprogfag med et ½ år eller 1 års propædeutik, der ligger udover den 3-årige universitetsbachelor.

Efter samtale med det faglige miljø blev det tydeligt, at der er blevet foretaget studieordningsændringer, så der også er indlagt historie- og kulturfag i det første år. Dette er blevet gjort for at imødekomme en udfordring omkring "sprog-lede", da det faglige miljø oplevede, at de studerende blev overmætte af fokus kun på sprogdelen.

Ved alle fire studier gør det sig også gældende, at de studerende ikke kun skal lære at tale et nyt sprog, men også lære at læse og skrive et helt nyt skriftsprog.

Mange af de interviewede tidligere studerende tilkendegav, at en af hovedårsagerne, til hvorfor de i første omgang søgte ind på studiet, var, at de havde en stor interesse i sprog. Eksempelvis Allan der kalder sig en sprognørd, eller Kristine der bare rigtigt godt kan lide sprog (Allan)(Kristine).

Dog synes mange af de studerende, når de starter på studiet, at sprogdelen på uddannelsen er svært, og niveauet er højt (Anne) (Anders) (Alexandra) (Julie) (Simon). Hastigheden på hvor mange tegn, der skal læres pr. uge er høj, hvilket medfører, at nogle studerende har svært ved at følge med. Hvis de kommer bagud i forhold til deres

medstuderende og den faglige progression, kan de have vanskeligt ved at indhente det forsømte. Dette får en sneboldseffekt, hvori den studerende kommer mere og mere bagud, og sværhedsgraden stiger og stiger. Alexandra fortæller;

"Hvad var det for nogle faktorer, der fik dig til at stoppe? "Det var, at jeg var kommet så langt bagud med arabisk, at jeg ikke følte, at jeg kunne indhente det. Det blev bare mere og mere pinligt, og det gjorde de andre fag uoverskueligt. At jeg var så langt bagud med det, det gjorde helt klart udslaget." (Alexandra)

Nogle af de studerende oplever også at dumpe flere eksaminer, som er med til rent administrativt at sætte dem tilbage, hvilket kan gøre det at indhente det forsømte uoverskueligt (Julie).

Selv om det går hurtigt, og den studerende forsøger at hænge i, så kan udbyttet af undervisningen godt føles skuffende for de studerende. Kira fortæller:

"Og ja, bare at man syntes, at man virkelig, virkelig kæmpede, og så kunne man kun lige bestå de der eksaminer. Og der begyndte det at dukke op for mig, at så svært burde det ikke være." (Kira)

Kira fortæller også, hvordan hun finder det utroligt demotiverende, at de medstuderende, som hun identificerede som værende på samme niveau som hende, vælger at forlade studiet. Dette er yderligere med til at forstærke hendes oplevelse af, at hun kæmper for et uopnåeligt mål. Flere af de tidligere studerende fortæller, at det er vanskeligt at blive ved med at terpe, når man ikke sprogligt flytter sig. Nogle af de studerende finder det svært at finde motivation og mening i det faktum, at sprogkompetencerne tager tid. Julie siger f.eks.:

"Jeg tror, at en stor del synes, at det er for besværligt i forhold til, hvad man får ud af det med de sproglige og faglige kvaliteter – man ligger meget arbejde i, men får ikke særligt meget ud af det. Især når man tænker på fremtiden." (Julie)

Flere af de studerende har en oplevelse af, at de ikke er på det sproglige niveau, som de havde forventet. Dette på trods af at de finder sprogdelen svær og udfordrende.

Dog er det vigtigt at nævne, at nogle studerende finder sprogniveauet passende til eget niveau. Dette er bl.a. Jeppe, der synes, at sproget var det mest interessante og kun blev tændt af udfordringen (Jeppe). Det er Kristine, der er meget optaget af sprog og bruger mange af hendes fridage på at læse op og øve sproget (Kristine). Der er også Sune, der, ligesom Jeppe og Kristine, finder niveauet passende og udfordrende (Sune) (Jeppe) (Kristine).

To af de tidligere studerende bliver overrasket over undervisningskulturen i sprogundervisningen. En af dem fortæller;

”Det var virkelig sådan, at hvis jeg endeligt havde sneget mig op på et 10-tal i en aflevering, så var jeg virkelig i kridthuset hos læreren, så kunne hun jo mit navn og alting, men hvis man lå på de der 02 og 4, så ja... Så gad hun knap nok at snakke med en på gangen. (...) Det kan man jo ikke kritisere dem for, det er jo bare kulturforskelle. Men det var alligevel, i en alder af 19 år, at blive fejlet væk af en underviser, for man er vant til, at danske undervisere, de er meget åbne og hjælpsomme overfor de svage elever, og her, der var det bare den omvendte verden.”

Generelt er mange af de studerende rigtig glade for deres undervisere, som de oplever som utroligt kompetente og givende. Dog viser citatet at for få af de tidligere studerende, så opleves der en kulturforskel i undervisningsmiljøet, som de oplever er p.g.a., at underviseren er fra udlandet. Dette udfordrer de tidligere studerende, der har svært ved at navigere i denne kulturforskellighed i sprogundervisningen.

Opsamling

På den ene side går sprogundervisningen stærkt i, og det er svært, og samtidig opleves sprogundervisningen også som for langsomt fremadskridende. Man kan argumentere for, at disse to faktorer ikke nødvendigvis er modstridende. Omend arbejdsbelastningen føles som for stor, så kan læringsudbyttet alligevel findes tilfredsstillende for den studerende. Denne dobbelthed kan de tidligere studerende have vanskeligheder ved at være i, og der er noget paradoksalt i denne dobbelthed, som de studerende finder det besværligt at navigere i. Der sker altså et brud i forventningen om at man hurtigt kan mestre sproget, samtidig med, at sprogtilegnelsen kræver hårdt arbejde.

For få af de tidligere studerende overraskede en anderledes undervisningskultur, som var medvirkende som årsag til deres frafald.

Social og socialfaglig integration

I de tidligere studerendes fortællinger bliver det tydeligt, at studiet ikke kun handler om bøger og eksaminer, men i lige så høj grad også om de medstuderende, man møder på studiet.

Som Kristine siger det:

”Når man flytter fra en lille by til en stor by, så vil man gerne have nye venner, og det fik jeg også.” (Kristine)

Flere af de tidligere studerende nævner ønsket om et nyt fællesskab, når de f.eks. vælger at flytte til Aarhus uden et stort netværk (Julie)(Anders)(Kristine). Mange af de studerende tilkendegiver, at de i det første møde med universitetet føler sig taget godt imod, og generelt er rigtigt glade for studiemiljøet. De studerende er generelt positive over for deres introforløb, der er med til at skabe et socialt fællesskab og et socialt sammenhold. De føler sig som en del af et større fællesskab, og på trods af at nogen tilkendegiver, at de synes, at de er et lille studie og har relativt få medstuderende, er der også andre, der tilkendegiver, at de synes, at studiet føles stort i kraft af, at der er mange aktiviteter på tværs af de sproglige uddannelser og dermed udvider ens pulje af medstuderende.

Det er her vigtigt at skelne mellem, hvad man kan kalde den sociale integration og den socialt-faglige integration. Òt er altså, hvordan de studerende oplever studiemiljøet, noget andet er, hvordan de oplever et fagligt sammenhold, hvori der findes faglig sparring med ens medstuderende. Mange af de studerende tilkendegiver, at de havde svært ved at få etableret et godt studiegruppearbejde (Anne) (Anders) (Alexandra) (Julie) (Janus) (Kira) (Kirstine) (Simon) (Silje).

Et af de helt store problemer, som mange af de studerende nævner, er det høje frafald, der går ind og påvirker studiegruppen. Fagmiljøet på uddannelserne er medvirkende til at facilitere studiegrupper, men følger ikke op på dem. Frafald i starten af uddannelsen får den konsekvens, at mange af studiegrupperne opløses, og det er svært at finde og danne nye grupper. De studerende føler sig smidt imellem forskellige studiegrupper og synes, at det er grænseoverskridende, når man skal finde en ny gruppe. Kira fortæller;

”Jamen, så må man jo ud og shoppe, og prøve at møve sig ind nogle steder. Og det i sig selv er svært, når man ikke føler, at man har så meget at byde på. Og så skulle man have fat i nogen, og så er det tit dem man snakker med, og der ligger man måske ikke på niveau sammen. Jeg vil ikke møve mig ind ved de allerdygtigste, for så skulle de jo bære mig. Og det ville jeg egentligt også være for stolt til. Så man skulle ligesom prøve at infiltrere de der grupper, der var på samme niveau, men det var enormt svært, for man skulle jo argumentere for, at man enten skulle have plads for en anden, eller...” (Kira)

Kira bliver udfordret på hendes stolthed og bruger meget energi på at gennemskue de faglige og sociale strukturer. Kira fortæller også i interviewet, at hun finder det utroligt demotiverende, når andre på hendes niveau vælger at stoppe på uddannelsen. Det er medvirkende til, at hun begynder at tvivle på egne evner. Flere af de tidligere stude-

rende føler på samme måde som Kira – 'at man presser sig på' (Alexandra) og 'man ville ikke pådutte sig nogen' (Anders). Flere af de studerende nævner, at de synes, at de er en klods om benet på de andre og synes, at det er direkte pinligt, at de ikke er på samme niveau som de grupper, de gerne vil ind i (Anders)(Kira).

Som ovenstående fortællinger illustrerer, har mange af de studerende svært ved at få etableret gode studiegrupper. Dog har de studerende haft en bedre oplevelse af indtrædelse, studiemiljø og en generel fællesskabsfølelse. Søren fortæller om den stive Buddha:

"Vi havde en rigtig god fredagsbar, der hed den stive Buddha. Selv om jeg ikke går på studiet mere, så er jeg der stadigvæk nede nogle gange. Stadigvæk, så synes jeg, at det er et godt studiemiljø, selvom jeg ikke går der længere." (Søren)

Nogle af de studerende i denne undersøgelse tilkendegiver også, at det sociale miljø virker som en fastholdende faktor. I sidste ende er det ikke nok til, at de bliver på studiet, men det er medvirkende til, at de bliver længere på studiet og giver studiet nogle flere chancer, inden de træffer en endelig afgørelse om ophør (Kira) (Anders).

Opsamling

I ovenstående afsnit er det tydeligt, at det sociale liv kan anskues med forskellige snit. Der er lavet en distinktion mellem en social integration og en socialfaglig integration. Det kan konkluderes, at de studerende oplever, at det generelle studiemiljø opfattes som positivt, omend en enkelt finder det tvunget. For flere opleves det sociale miljø som en fastholdende faktor. Et stort antal af studerende har vanskeligheder ved studiegruppearbejdet grundet det høje frafald, der bevirker, at studiegrupperne opløses.

Studiekulturen og studiesammenholdet har været medvirkende til at forlænge nogle studerendes beslutningsproces. Når den studerende ikke føler sig som en del af eller forpligtet til universitetet, kan dette være en årsag til ophør. En god tilknytning til studiemiljøet og studiekammerater er medvirkende til, at den studerende har sværere at træffe beslutning om ophør, og dermed forlænger tvivlsprocessen.

"Life is what happens to you while you are busy making other plans"

I samtalerne med de studerende blev det tydeligt, at der kom en kategori frem omhandlende de frafaldsfaktorer, der ikke nødvendigvis stammer fra selve uddannelsen. Vi har valgt at kalde denne tematik for 'Life is what happens to you while you're busy making other plans' for at illustrere, at livet ikke leves lineært, men at mange forskellige omstændigheder kan gøre sig gældende i forhold til ens livsforløb og også ligeledes

i ens uddannelsesforløb. En ting er de forventninger og planer, den studerende har haft om studietiden, noget andet er, når der er udefrakommende faktorer, der bevirker, at den studerende vælger at stoppe.

Et af eksemplerne på dette er, at mange af de tidligere studerende flytter til Aarhus i forbindelse med studiestarten. For nogle af dem er det gældende, at de har svært ved at bo i den nye by og skabe et netværk (Anne) (Simon) (Janus). Som Anne siger;

"Hvis jeg havde haft et større netværk, eller et stærkere netværk, en base, så havde det nok kunne lykkedes." *Så det var afgørende det her med, at du var tilflytter?*

"Ja, jeg tror godt, at det kunne have ændret på det. Hvis jeg ligesom havde haft en lidt større tilknytning på den måde." (Anne)

Anne fortæller her i citatet, at hun har svært ved at føle tilknytning til byen. Hun fortæller senere i interviewet, at hun synes, at det er rart af få snakket med nogen om, og at hun i høj grad er blevet bevidst om hvor stor en forskel, det gjorde for hendes ophør, at hun ikke fandt sig ordentligt til rette i Aarhus.

Ændringer i civilstatussen kan også få konsekvenser for studielivet. Janus fortæller;

"Så nu skulle jeg sidde og bruge mere tid på at terpe de ting jeg skulle lave. Og så fik jeg en kæreste, og så skulle jeg bruge tid på hende." (Janus)

Også Sune nævner at finde kærligheden var medvirkende til at influere hans beslutning om studieophør. Sune fortæller:

"Så vidt jeg husker, så havde jeg mødt en dejlig kæreste på det tidspunkt, så det var også en faktor. Hun boede i København, og jeg boede i Aarhus, og vi havde jo en forventning om, at vi skulle rykke tættere sammen" (Sune)

Om end det kan siges, at idet de studerende skal jonglere med en studieuge, der kræver planlægning og tidstilrettelæggelse, kan en sød kæreste måske være en mere tillokkende tidsbeskæftigelse.

Mange af de studerende oplever ikke, at de træffer et fravalg, men derimod et tilvalg af noget andet. Karina fortæller f.eks. at for hende, var det mere et personligt valg end et fagligt valg:

"Det at jeg valgte at droppe ud, var mere et tilvalg af noget andet, end det var et fravalg af Kinastudier. Fordi det var ikke sådan, at jeg ikke synes, at det var godt, eller at jeg var glad for at være der, men jeg ville i virkeligheden nok passe bedre et andet sted, det var nok ikke, det helt rigtige for mig." (Karina)

I Karinas frafaldsfortælling bliver det tydeligt, at hun egentligt er glad for at være studerende på Kinastudier, men hun har svært ved at finde sig til rette som person, både socialt og fagligt. Hun føler, at studiet ikke passer til hende og føler, at hun oplever, at puslespillet falder på plads, da hun bliver optaget på journaliststudiet. Hun fortæller i interviewet, at hun stadig beskæftiger sig med Kina, men nu ud fra en journalistisk vinkel. For Kristine var det manglen på praksis, der gjorde, at hun begyndte at lede efter et nyt studie. Hun søgte ind på ingeniørstudiet, men oplevede på samme måde som Karina, at hun på sigt gerne vil beskæftige sig med Kina, men for hende ud fra et ingeniørperspektiv. Det bliver her tydeligt, at disse tidligere studerende ikke fortryder deres tidligere studievalg, men at det hele giver mening for dem i en større livsbane og livsfortælling. De formår at anvende de lærte kompetencer og indsigter i en ny kontekst.

Opsamling

I ovenstående afsnit er der blevet analyseret en tematik omkring de faktorer, der påvirker studiet imens, at livet leves. Man kan sige, at disse faktorer er uafhængige af universitetets opbygning eller strukturering. Det er altså ude af institutionens hænder. I samtalerne med de studerende blev det tydeligt, at nogle af dem ikke opfattede deres frafald som et fravalg, men derimod som et tilvalg af noget andet. De var i og for sig ganske tilfredse med studiet, men de ville hellere noget andet. For nogen af dem, betød det ikke et endeligt farvel med deres tidligere studie, men de har fundet en måde, hvorpå forskellige interesser kan kombineres. De tidligere studerende, der her er blevet nævnt, fortryder altså ikke nødvendigvis, at de valgte deres oprindelige studie i starten, men ser det i højere grad som en del af deres livsbane, hvori de fandt noget andet lidt mere interessant ud fra forskellige kriterier, men hvori de stadig kunne bruge deres ballast fra sprogstudiet.

Brudte forventninger

Dette afsnit skal ses som en opsamling på de foregående kategorier, samtidig med at det forsøger at illustrere den beslutningsproces, de studerende går igennem. For mange af de studerende handler beslutningen om ophør om, at der på den ene eller den anden måde, er nogle forventninger, der ikke bliver indfriet. Mange af de interviewede studerende fortæller, at de primært har brugt hjemmesiderne ug.dk og au.bachelor.dk som informationskilde til at kvalificere deres valg (Allan) (Alexandra) (Karina) (Sune). Nogle hører om studiet fra omgivelser (Silje)(Julie). Nogle af de studerende er i kontakt med uddannelsen enten ved Åbent-hus arrangementer eller ved kontakt med studievejleder (Kira) (Simon).

Der kan ikke konkluderes noget endeligt om årsagssammenhænge mellem, hvor den studerende finder information om uddannelsen, og så risikoen for frafald. Dog viser fortællingerne, at de tidligere studerende har haft forskellige taktikker og rationaler bag deres studievalg. I fortællingerne bliver det tydeligt, at flere af de studerende ikke nødvendigvis har gjort sig de store forventninger eller refleksioner over deres kommende studietid.

Sune og Søren vælger Sydasiensstudier, da de finder det eksotisk, anderledes og som noget specielt (Sune)(Søren). Sune fortæller

Hvad var det vigtigste for dig, i forhold til at det blev SA? "Det lød meget eksotisk, og det lød jo meget spændende. Det fandt jeg så også ud af sidenhen, at det var. Det var jo lidt en nicheuddannelse, som man kunne erhverve sig." Det at det ikke var almindeligt, tiltrak dig? "Ja, det at det var lidt særpræget, at man præsenterede sig som en der læste SA." (Sune)

I dette citat er det tydeligt, at Sune gerne vil identificere sig som en person, der læser noget spændende og anderledes. Det nicheprægede og det aparte bliver altså det tiltrækkende element for Søren. Man kan ud fra et narrativt perspektiv argumentere for, at han spejler sig i det særlige og har et ønsket selv billede af en, som læser noget specielt. De studerende nævner forskellige årsager til studievalget. Søren fortæller, at han føler sig presset til at træffe et studievalg. Han forklarer, at der er et samfundsmæssigt pres, der skubber i retning af uddannelse og derved medvirker, at den studerendes beslutninger bliver forhastet. Nogle af de studerende føler ligeledes, at de 'hellere må komme i gang med noget', som årsag for deres studievalg (Sune) (Anders). Anders og Julie føler også et pres, men dette kommer fra deres forældre. De fortæller:

"Fordi mine forældre havde sagt, at hvis jeg ikke valgte nogen videregående uddannelse, så skulle jeg finde noget arbejde, og det var jeg ikke frisk på, på det tidspunkt, så jeg søgte egentligt ind.." (Julie)

"Jeg blev sygt provokeret af, at de var så skeptiske i mig, det kan jeg huske. Så var der en gnist i mig, at jeg bare skulle gøre det. Så måske, egentligt når vi sidder her og snakker om det, så var det måske egentligt det, som gjorde, at nu skulle jeg bare gøre det her. Nu ville jeg studere her, jeg blev egentligt sygt provokeret af min familie, af at de var så skeptiske." (Anders)

For Julie er det forventningen om, at Julie skulle beskæftige sig med et eller andet, der afgjorde valget om at læse. For Anders var det forældrenes mistillid til, om han kunne klare den akademiske verden, der var medvirkende til at skubbe ham i retning af uddannelsen.

I samtalerne med de studerende er det tydeligt, at de har angrebet både studievalget, men ligeledes også studiefravalget meget forskelligt.

For Kira betyder hendes fars forventninger, at hun har umådeligt svært ved at træffe et valg om at afbryde uddannelsen. Hun fortæller, at hun er blevet opdraget med, at man gør tingene færdige, og hun har rigtigt svært ved at forene sig med det, hun kalder 'sådan en som giver op'. Dette gør, at hendes tvivl, og dermed hendes frafaldsproces, er utrolig lang (Kira). Janus oplever ligeledes, at han har svært ved at træffe en afgørelse om at stoppe på studiet, selvom han er i tvivl længe. Han fortæller;

"Jeg byggede et narrativ omkring om at jeg var universitetsstuderende, og jeg havde mega meget styr på det der japansk, og jeg er ikke en quitter. Det var simpelthen ikke en mulighed. Der gik rigtig lang tid, før jeg begyndte at tænke på, at jeg måske skulle noget andet." (Janus)

For Kira og Janus influerer både forældre og egne forventninger processen omkring fravalget., og for dem begge to gør det sig gældende, at de ikke vil identificere sig med en, der giver op. For Jeppe er det ligeledes også et brud i egne forventninger, der gør, at han ender med at stoppe på studiet. Han fortæller:

"De har ikke lært at koncentrere sig, og jeg tror, at jeg faldt ind under den kategori. Så det er ikke kun en studieting, det er også en personlighedsting" (Jeppe)

"Jeg regnede med, at jeg ville være større fan af studiet, da jeg kom i gang. Men det var mest min egen skyld, det var ikke studiets skyld." (Jeppe)

For Jeppe er det afgørende, at det ikke kun er studiet, der ikke lever op til forventningerne, men i ligeså høj grad også, at han ikke lever op til sine forventninger til sig selv. Der er et mismatch mellem bevæggrundene for optagelse, og så den virkelighed man møder. Kristine italesætter ligeledes som Jeppe, at man ikke har følelsen af at brænde 100 % for studiet, som man inden studiestarten forventede, at man ville gøre. Der er flere af de tidligere studerende, der italesætter denne 'at man skal jo brænde 100%' for det for at kunne gennemføre uddannelsen og bruger dette som årsagerne til deres fravalg af uddannelse.

Når man beskæftiger sig med årsagerne til et frafald, har det været nærliggende ligeledes at undersøge hvilke faktorer, der i første omgang er medvirkende til, at den studerende vælger sit valg af studie. I mange af de fortællinger der er kommet frem i denne undersøgelse, er det tydeligt, at der er en forventning, der bliver brudt – det kan både være den studerendes egne forventninger til sig selv, der ikke bliver imødekommet, eller det kan være forventningerne til uddannelsen, som ikke lever op til det, man troede, da man søgte ind.

Ligeledes viste undersøgelsen, at for flere af de tidligere studerende, så bliver forestillingen om landet og kulturen udfordret, efter de starter på studiet.

Allan vidste fra starten af, at han var interesseret i et sprogstudie – han definerer sig som en regulær sprognør. Han har dog nogle bekymringer allerede inden, han starter på studiet:

”Der var helt sikkert nogle tvivl, for jeg tror, at min største tvivl var den jeg havde, at på de her forskellige sprogstudier, der ligger der et udlandsophold, og der havde jeg meget stort tvivl om jeg ville tage et semester i Mellemøsten, og hvad det ville betyde. Det havde jeg meget tvivl om. Det var sådan lidt skræmmende, for jeg skal faktisk ud og rejse og jeg skal gebærde mig på et helt nyt sprog, for slet ikke at tale om kultur, for det skræmmer mig lidt. Hvorimod hvis jeg havde valgt et lidt mere traditionelt sprog studie, så havde det jo været nogle forhold, som jeg kunne relatere mig selv bedre til.” (Allan)

Allan italesætter her, hvorledes det virker skræmmende for ham at tage til Mellemøsten. Han har svært ved det faktum, at den kultur, som han ville møde i et udlandsophold, er så langt væk fra hans egen kultur. Han udtrykker i interviewet, at han har svært ved at forholde sig til, at mange af hans medstuderende er så afklarede med udlandsopholdet til Mellemøsten – noget, som han ikke er afklaret med. Allan fortæller yderligere, at frygten for den kultur, der i givet fald ville møde ham, er den, der i sidste ende afgør, at han vælger at stoppe på studiet. og er en del nemmere at forholde sig til.

Både Kira og Kristine tager på egen hånd til Kina i deres ferie. De bliver overrasket over mødet med det kinesiske folk og den kinesiske kultur. Kristine fortæller;

”Så kom jeg til Kina, og så fandt jeg ud af, at jeg nok ikke elskede det land, som jeg burde gøre, hvis jeg gerne vil gå på et studie, som handler om det, for jeg vil egentligt gerne brænde for noget jeg laver, og ikke bare være sådan.. Det skal ikke være sådan noget gennemsnitligt noget, det skal virkelig være noget jeg gider, for at ville fortsætte med det. Så fandt jeg ud af derovre, at det ikke var lige så spændende, som jeg troede. Kulturen var meget, meget anderledes, og jeg kunne ikke rigtigt forestille mig, hvis jeg skulle bo der en længere periode. Det tænkte jeg, at det kunne jeg ikke rigtigt holde til. Og hvis jeg havde det på den måde, så ville jeg nok ikke have en uddannelse, som handler om det.” (Kristine)

Det er tydeligt i Kristines fortælling, at hun bliver overrasket over at møde den kinesiske kultur og det kinesiske folk – det er ikke, hvad hun havde regnet med. Hun oplever en kulturforskel i forhold til kønsroller, og hun har en oplevelse af de kinesiske mænd som pågående. Hun har svært ved at forestille sig en karriere, hvor hun skulle

bo i Kina. Det kan i citatet tolkes som om, at hun har svært ved at identificere sig med at være kinastudie-studerende, når hun i bund og grund ikke bryder sig om landet. Det er tydeligt, at hun laver koblingen mellem, at man bliver nødt til at brænde for landet og dets kultur for at kunne fordybe sig fagligt i det og til sidst arbejde med landet. Dette er i sidste ende medvirkende til, at Kristine vælger at stoppe på Kinastudier.

Som Kristine fortæller Kira, hvordan et sommerferieophold i Kina ændrer hendes studiemotivation Hun synes, at de folk, hun møder, er utroligt kompetente, men også af kulturen rummer træk, der gør, at hun har svært ved at forestille sig et arbejdsliv, hvor hun skal interagere med kineserne (Kira).

Søren er meget optaget af indisk filosofi og hele yogabevægelsen, hvilket er grunden til, at han vælger at læse Sydasiensstudier. Han tager udlandsopholdet på studiet i Indien, men bliver overrasket over, hvilke forfærdelige livsvilkår inderne lever under.

"(...) det gjorde mig ked af det, at finde ud af, hvor råddent, folk havde det nogen steder. Og det synes jeg faktisk, at det var lidt hårdt, at lære mere om kastesystemet. Det er måske en subjektiv ting, men jeg kan ikke lide, at mennesker, bliver behandlet som toiletslaver." (Søren)

Søren fortæller yderligere, at oplevelsen i Indien var en livsændrende oplevelse, da hans fornyede indsigt er medvirkende til, at han føler sig privilegeret over at være dansker. Han føler stor sympati med det indiske folk og har svært ved at forholde sig til hvor elendigt, de har det der. Også Silje oplever en stor kulturforskel i mødet med Indien. Dog ligner hendes oplevelse Kristines fra Kinastudier, hvor de udenlandske mænd opleves som pågående. Silje har som barn boet i Nepal, hvori hun i hendes voksenliv gerne vil vide mere og fordybe sig i landet og kulturen. I ferien efter 1. Semester tager hun en måneds ferie til Indien sammen med sin mor. Hun fortæller;

"(...) men jeg var nok egentligt ikke så vild med Indien som land. Og så det her med, at mændene i Indien var ret ubehagelige. Og det havde ret stor indvirkning på vores tur. (...) Hvor jeg synes til tider, hvor der var nogle ubehagelige oplevelser, hvor de var meget pågående. Og så tænkte jeg, at hvis jeg skulle have et job, hvor jeg skulle være meget i Indien, have mødet der, eller opholde mig meget der, det var faktisk det, at jeg begyndte at få de her kolde fødder omkring det." (Silje)

Siljes citat kan tolkes som om, at hendes ubehagelige oplevelser med de indiske mænd er medvirkende til, at hun har svært ved at se et arbejdsliv, hvori hun skal interagere med dem. Det overrasker hende, at tingene er sådan, og det er medvirkende til at starte hendes studietvivl. Hun er dog rigtig glad for studiet ellers - både fagene, der omhand-

lede sprog og dem, der omhandlede historie og kultur. Så omend at Silje egentligt trives på studiet, så var kultursammenstødet i sidste ende med til, at Silje stoppede på Sydasiensstudier.

For Japanstudier gør det sig gældende, at en del af de studerende er tegneserieentusiaster.. Både Julie og Jeppe fra Japanstudier forklarer, at den her kærlighed til f.eks. pokemon, manga og anime kommer helt fra barndomsopvæksten og udvikler sig op igennem ungdomslivet. Det er medvirkende til, at man finder en stor interesse og kærlighed i landet, og at man f.eks. gerne vil lære at læse tegneserierne på originalsproget – derfor vælger man at søge ind på studiet. Men den virkelighed, som tegneserieentusiasterne møder på universitetet, er en anden, end de havde forestillet sig. Jeppe fortæller, at for at læse på studiet, er det nødvendigt, at man også elsker Japan som land, når man skærer alt det, han kalder 'nørdfaktorer' fra – han mener, at det er nødvendigt, at man som studerende interesserer sig for historien og kulturen og ikke kun tegneserier, hvis man skal fuldføre studiet (Jeppe). Dette kommer eksempelvis til udtryk, når de studerende skal lære om japanske krige og dynastier og generelt se Japan i et kritisk perspektiv. De har svært ved, at deres studie nærmest ikke handler om den japanske populærkultur og tegneseriekultur, hvilket Jeppe forklarer, at man nok kunne have sagt sig selv, hvis man havde undersøgt det nærmere, men at man som studerende, der søger ind, ikke tænker nærmere over det (Jeppe). Dette er i sidste ende medvirkende til, at nogle af de studerende falder fra.

Det særlige ved disse kulturforskelle, som fortælles som en frafaldsbegrundelse, er, at vi ikke har kunne finde forskning på området. Man kan argumentere for, at dette forhold jo i særdeleshed gør sig gældende, fordi vi har valgt at undersøge frafald ved sprogstudier. Det er overraskende, at efter de studerende starter på studiet, oplever de, at de faktisk ikke bryder sig om det respektive land alligevel. For sådan en som Allan, havde han det på fornemmelsen inden, at denne faktor ville blive en udfordring, men for alle de andre studerende nævnt, har det virket som en ubehagelig overraskelse. De har svært ved at forene sig med at studere et bestemt land eller område, når de ikke bryder sig om landet. Der sker altså et brud i de studerendes ideal om landet og studiet, og hvordan det så i givet fald opleves.

Opsamling

Opsamlende på hele undersøgelsen kan det siges, at frafaldsfortællingernes omdrejningspunkt er et brud i nogle forventninger. Det er blevet belyst, at disse forventningerne bl.a. skabes inden den studerende starter. For nogle af de tidligere studerende, så bliver forventningerne til egen formåen og de universitære rammer udfordret i overgangen fra elev til studerende. For nogle af de tidligere studerende er det manglen på

karriereperspektiv, der er medvirkende til at overraske dem. For nogle studerende er det vanskeligheder i den socialfaglige integration, der er begrundelse for, at de ikke trives på studiet. Nogle studerende bliver overrasket over niveauet, sværhedsgraden og den faglige progression, der er medvirkende til at falder fra uddannelsen. For nogle studerende er årsagen til frafald, at de finder ud af, at de hellere vil et andet studie. Nogle af de studerende oplevede i mødet med deres fag, at de blev overrasket over den kulturforskel, der eksisterer. Sammenfattende kan det siges, at den forestilling den studerende havde om studiet og studielivet ikke bliver indfriet. Forventninger er abstraktioner, og selv om universitetet i forvejen har forskellige tiltag for at gøre disse abstrakte forventninger så realistiske som muligt, kan det siges, at de studerende stadig bliver overrasket, hvilket medfører, at de i sidste ende falder fra.

